

Vertegenwoordigers ring 2

Datum

13 juni 2017

Onze referentie

5069277

Auteur verslag

Mevrouw M. Das

verslag

Ring 2 met de Inspectie van het onderwijs

Omschrijving

Bestuurlijk overleg tussen de Inspectie en vertegenwoordigers van het onderwijsveld en andere betrokkenen (georganiseerd onderwijsveld)

Vergaderdatum en -tijd

30 mei 2017, 13 tot 15 uur

Vergaderplaats

kantoor Utrecht Inspectie

Aanwezig

De heer P. Banis

Extern voorzitter

Vertegenwoordigers onderwijsveld en andere betrokkenen (georganiseerd onderwijsveld)

AOC Raad

De heer R. van Tilburg

Landelijke Oudervereniging Balans en NVA

Mevrouw S. Woldhuis

Ieder(in)

mkg afwezig

ISBO

mkg afwezig

Ds. G.H. Kerstencentrum/VBSO

De heer R.A. van der Garde

LECSO

Mevrouw C. van Helvoirt

Nederlandse Dalton Vereniging NDV

mkg afwezig

Nederlandse Jenaplan Vereniging NJPV

mkg afwezig

Nederlandse Montessori Vereniging NMV

mkg afwezig

Siméa Kentalis cluster 2

De heer J. Lantinga

Stichting Hindoe Onderwijs SHON

mkg afwezig

VBS

De heer P. Warnders

Vereniging voor gereformeerd schoolonderwijs VGS

De heer P. Moens

De heer G. Vonk

Vereniging van vrijescholen

De heer J. Gommers

De heer A. Jansen

Verus

De heer A. Neutel

VOO

mkg afwezig

VOS/ABB

De heer A. de Jong

Inspectie van het onderwijs

De heer A. Jonk

plv. Inspecteur-generaal van het onderwijs

Mevrouw F. Hooglandt

coördinerend inspecteur voortgezet onderwijs

Mevrouw V. van den Broek d'Obrenan coördinerend inspecteur primair onderwijs

Datum

13 juni 2016

Onze referentie

5069277

Mevrouw I. de Wolf	coördinerend inspecteur stelseltoezicht
De heer P. v.d. Pol	coördinerend inspecteur speciaal onderwijs
De heer G. Hardeveld	coördinerend inspecteur middelbaar beroepsonderwijs en hoger onderwijs
Mevrouw I. van Dalen	Juridische Zaken
Mevrouw M. Das	secretaris ringen

1. **Opening en mededelingen**

De voorzitter heet de aanwezigen van harte welkom bij het bestuurlijk overleg.

De inspectie heeft geen mededelingen.

De deelnemers zijn akkoord met de agenda.

2. **Bijstelling onderzoekskaders**

Doel: overeenstemming bereiken over de wijzigingen in de onderzoekskaders po, (v)so, vo en mbo.

Toelichting: de onderzoekskaders 2017 worden jaarlijks aangepast aan nieuwe wetgeving en om eventueel gebleken kleine onvolkomenheden weg te nemen. De huidige versie van de onderzoekskaders is in de zomer van 2016 vastgesteld. Op dat moment was nog niet duidelijk welke nieuwe regelgeving er per augustus 2017 in werking zou treden. Inmiddels is daar zicht op. Deze hebben we in de waarderingskaders po, vo, (v)so en mbo verwerkt, voor zover dat gelet op de invulling van de standaarden logisch was. Daarnaast is in de implementatiefase van het nieuwe toezicht gebleken dat een paar wijzigingen leiden tot meer duidelijkheid voor het veld. Ook is een aantal taalfouten hersteld. Dit is het kader waarmee we vanaf 1 augustus 2017 gaan werken. Ook gaan we ieder jaar de kaders op deze manier aanpassen.

De deelnemers spreken hun complimenten uit over het vele werk, het proces en de wijzigingen die zijn gedaan door de inspectie.

Ds. G.H. Kerstencentrum/VBSO merkt op dat de scholen ook positief zijn over dit kader.

Verus vraagt naar de wijzigingen ten opzichte van het Staatsblad. Een aantal eigen aspecten van kwaliteit is geschrapt. Goed monitoren in hoeverre scholen nu gaan doen wat de inspectie suggereert.

Verus is niet voor de waardering 'goed'. Deze waardering wordt 1x in de vier jaar bij het vierjaarlijks onderzoek gegeven. Als een school in een gebied zit met meerdere scholen en een andere school is eerder aan de beurt voor een onderzoek en krijgt dan het predicaat goed, kan dit voor de school die later aan de beurt is concurrentievervalsend werken. Ook is de vraag in hoeverre deze manier van toezicht een belemmering is voor het predicaat

Datum

13 juni 2016

Onze referentie

5069277

excellent.

Over de waardering 'goed', gaan we zien welke werking dat gaat krijgen. We hebben niet de indruk dat dit een heel grote rol speelt bij concurrentie.

Bij excellent kun je jezelf aanmelden, dan vermijd je de vierjarige cyclus. Je kan je sowieso altijd aanmelden voor 'goed'. Uiteraard moeten we wel een slag om de arm houden in verband met beschikbare capaciteit.

VBS vraagt of er een mate van subjectiviteit in de beoordeling kan sluipen.

Dat is de reden voor de inspectie om voortdurend goed te kijken naar onze eigen manier van beoordeling. Het blijft mensenwerk, maar de vraag is welke ruimte acceptabel is.

VVS vo is van mening dat 'goed' vooral betrekking heeft op het gebied van deugdelijkheid.

De inspectie antwoordt dat 'goed' vooral gaat over realisering van de eigen ambities van een school.

VVS po vindt het een risico dat er meer zwakke scholen komen omdat de normering strikter is geworden.

VVS po vindt het van groot belang dat we zorgen voor een hele goede communicatie over dit onderwerp.

Volgens de inspectie is het een effect van het nieuwe kader dat er meer zwakke scholen komen.

De consequentie van het kijken naar cijfers aan de onderkant betekent dat je meer kans hebt om onvoldoende te worden. Zeker in het begin kan het aantal zwakke scholen stijgen. Over de mate waarin dat ook echt gebeurt zijn we onzeker. Je moet heel duidelijk zijn dat het wel een andere betekenis heeft. We zijn ambitieuzer op meer terreinen. De school kan bijvoorbeeld onvoldoende worden op sociale veiligheid. Het is een uitdaging voor ons allen, ook voor de organisaties.

Een school kan alleen een onvoldoende beoordeling krijgen als ze niet voldoen aan de deugdelijkheidseisen.

LECSO vraagt of is aan te geven dat als de school zwak wordt dat komt door het nieuwe kader.

De eerste vier jaar wordt nog geen oordeel gegeven over het kwaliteitsgebied kwaliteitszorg en ambitie op bestuurlijk niveau. Wel wordt op de afzonderlijke standaarden een beoordeling gegeven.

Datum

13 juni 2016

Onze referentie

5069277

De inspectie bevestigt dat altijd moet worden uitgelegd waarom een school zwak wordt.

De inspectie heeft de afspraak gemaakt dat als we in het funderend onderwijs kwaliteitszorg beoordelen dit alleen over de drie standaarden gaat en niet over het hele gebied. De inspectie leest het kader hier op na en past dit zo nodig aan.

VGS vraagt of er afstemming is met de organisaties over de communicatie naar de scholen.

De inspectie heeft bilateraal overleg met een behoorlijk aantal organisaties en als het nodig is ook met specifieke organisaties.

De voorzitter ziet behoudens het punt van LECSO geen aanleiding om de onderzoekskaders aan te passen.

De onderzoekskaders po, vo, (v)so en mbo worden nu vastgesteld door de inspectie en gaan door naar de minister en de staatssecretaris.

3. **Jaarwerkplan**

Toelichting: de inspectie hoort graag welke thema's op stelselniveau u belangrijk vindt. Welke zaken uit de Staat van het Onderwijs verdienen vervolgonderzoek? Welke thema's heeft u gemist? Waar vindt u dat de inspectie in 2018 verdiepend onderzoek naar moet doen?

Naast uw suggesties zal de inspectie vertellen aan welke thema's zij voor 2018 denkt. Graag hoort ze van u suggesties over deze thema's. Vindt u dit zinvolle thema's?

De inspectie vertelt aan de hand van een presentatie over het jaarwerkplan.

We gaan werken met vier thema's in 2018

1. De basis op orde: rekenen/wiskunde
2. Kwetsbare (groepen) leerlingen
3. Lerarentekort en innovatie
4. Sociale kwaliteit

Algemeen:

VGS vindt het een logische lijn zoals die geschetst wordt, maar is wel benieuwd hoe de inspectie wil kijken en hoe de inspectie omgaat met het lerarentekort. Het is een goede zaak om meer accent op goede voorbeelden te leggen. Wat kunnen we met elkaar doen aan het lerarentekort?

Bij sociale kwaliteit is de VGS benieuwd naar de nadere duiding, aangezien er veel diversiteit hierin is.

VGS vraagt hoe diep de inspectie gaat bij sociale kwaliteit en mist de aandacht voor vrijwillige besturen.

Datum

13 juni 2016

Onze referentie

5069277

Ds. G.H. Kerstencentrum/VBSO is met name benieuwd naar de uitwerking van sociale kwaliteit, burgerschap en de handelingsverlegenheid daarbij.
Sociale kwaliteit is ook een heel belangrijk thema op dit moment.

AOC Raad: bij thema's vervolgonderzoek passend onderwijs. Vooral de financiële kant is hierbij ingrijpend geweest. Ook constateert de AOC Raad dat governance erg verschillend is ingericht. Een ander punt is dat het onafhankelijk toezicht op de samenwerkingsverbanden erg ingewikkeld is.
Bij het thema Lerarentekort en innovatie, graag de bevoegdheden in met name het vmbo meenemen en een pleit er voor om deze bevoegdheden gelijk te trekken met het mbo.

Balans vindt het een goed plan om te focussen op rekenen/wiskunde en is ook blij met de extra aandacht voor kwetsbare groepen leerlingen. Van belang is om te weten wat scholen dan eigenlijk doen en wat komt eruit.
Het lerarentekort is ook een politiek issue, waar zeker het nodige nog in gedaan moet worden.
Bij het thema Sociale kwaliteit en burgerschap wel voor waken dat het niet te vaag wordt.
Als ouders meer betrokken worden bij het onderwijs, dan worden de resultaten ook beter.
Governance is overigens ongelooflijk complex in het onderwijs. Het is de rol van de inspectie om te kijken naar good governance, waardoor de problemen in het onderwijs duidelijker worden.

Simea: mist bij Sociale kwaliteit het format voor het passend onderwijs. In het primair onderwijs is daar een format voor.

Verus: het is niet duidelijk wat de inspectie nog meer wil doen bij De basis op orde rekenen/wiskunde.
Burgerschap raakt heel gauw de identiteit van een school.

VBS is van mening dat we kunnen leren van het verschillend presteren door scholen.

VVS vo vraagt om de lerarentevredenheid ook te betrekken naast de andere onderwerpen.
Sociale kwaliteit is ingewikkeld bij groepen leerlingen en vraagt dat we anders kijken naar onderwerpen. Wellicht is het een idee om te gaan denken in scenario's.

VVS po bij De basis op orde rekenen/wiskunde, waarom is er zo'n terugloop in resultaten ten opzichte van de laatste 12 jaar.
Bij het lerarentekort is het relevant om de beleidscontext mee te nemen.

Datum

13 juni 2016

Onze referentie

5069277

Bij sociale kwaliteit blijkt dat de Cito-score steeds minder belangrijk wordt voor kinderen. Hoe zijn scholen in staat om kinderen b.v. zelfvertrouwen bij te brengen, naast cognitieve vaardigheden.

LECSO: Sociale kwaliteit is niet iets apart, maar hangt met heel veel samen.

Jammer dat we bij passend onderwijs niet in beeld krijgen wat er moet gebeuren om te voorkomen dat kinderen uitvallen. Graag goed onderzoek naar doen.

Denk bij lerarentekort en innovatie ook aan de samenwerking met zorg.

Graag ook aandacht besteden bij de sectorale thema's aan de mbo-examenregeling.

VOS/ABB is blij met Sociale kwaliteit en focus op burgerschap.

De inspectie gaat in algemene zin zeker governance meenemen. Governance zit nu nog niet goed in de vier thema's.

Bij passend onderwijs zijn wij bezig met alle gemaakte opmerkingen hierover, b.v. kijken naar doelmatigheid en focussen ook echt op financiële stromen.

Thema 1 De basis op orde: rekenen/wiskunde

We gaan heel breed kijken en proberen alle oorzaken boven tafel te krijgen. We willen zeker geen speelbal worden van de discussie over b.v. de methode realistisch rekenen. Dit is wezenlijk anders dan wat we al doen. We normeren niet en zoeken alleen succes- en faalfactoren. Ook gaan we kijken naar niet-wettelijke zaken. We gaan ook werken met tijdelijk toegevoegde experts om zodoende expertise die wij niet hebben binnen te krijgen, zeker specifiek bij dit thema. De vraag naar tijdelijk toegevoegde experts is te vinden op de site van de inspectie en de Onderwijscoöperatie.

Thema 2: Kwetsbare (groepen) leerlingen

We willen naar de onderwijsloopbaan van leerlingen kijken naar wat specifiek wel/niet goed gaat op een school en in het stelsel. Daarbij kijken we niet alleen naar de school zelf, maar ook in de regio. De ouderbetrokkenheid gaan we hierin meenemen.

Thema 3: Lerarentekort en innovatie

Wat kunnen we hieraan doen. We gaan ons niet beperken tot goede en slechte voorbeelden, maar ook kijken naar hoe het stelsel werkt. Het is de bedoeling dat dit ook een lijst van belemmerende wet- en regelgeving oplevert.

Een en ander vraagt veel communicatieve kracht van ons allemaal.

Ook aspecten rondom hoe het lerarentekort wordt ervaren spelen een rol, waarbij ook zeker de link naar kwaliteit erg belangrijk is.

Thema 4: Sociale kwaliteit

We gaan daar geen normering op toepassen. Het gaat echt om verschillen in kaart te brengen. Goed luisteren naar wat er in de onderwijspraktijk gebeurt t.a.v. burgerschap.

We kiezen voor burgerschap en niet voor veiligheid omdat een aantal actuele vragen bij burgerschap erg interessant voor ons zijn. Sociale veiligheid is zeker de komende jaren een thema waarmee we bezig blijven.

We respecteren de identiteit van de verschillende scholen en hebben daar ervaring mee.

De PowerPointpresentatie wordt aangevuld met financiële thema's.

De inspectie dankt allen voor hun inbreng en neemt opmerkingen mee in het schrijven van het Jaarwerkplan. Zodra het beschikbaar is, sturen we het toe. Dit zal waarschijnlijk rond Prinsjesdag zijn.

4. **Conceptrapport Evaluatie vernieuwd toezicht**

Doel: informatie-uitwisseling over de conceptversie van het evaluatierapport. De evaluatie wordt begin juni toegezonden aan de Tweede Kamer. Worden de beelden herkend?

VVS vo vindt dat er een vrij positief beeld uit de evaluatie komt, maar hoort in het veld zelf hierover wat minder positieve geluiden, daar zit wel wat spanning op.

De besturen gaan zeker ook te horen krijgen van de inspectie dat zaken niet op orde zijn.

De AOC Raad is van mening dat de impact van de rapporten op de besturen en scholen aanzienlijk is.

Verus concludeert dat de schoolplannen verre van perfect zijn. Hoe gaat de inspectie de schoolplannen in het onderzoek betrekken en wat bepaalt dat de inspectie bepaalde standaarden beoordeelt.

De inspectie gaat niet zeggen wat scholen over schoolplannen moeten opschrijven, maar wel stimuleren dat ze hun ambities opschrijven. We gaan niet direct handhaven en de scholen moeten schoolplannen zeker niet voor ons gaan maken.

Het beoordelen van bepaalde standaarden wordt onder andere bepaald aan de hand van de ambities van een school en/of onze eigen expertanalyse. Het wordt te omvangrijk om alles te gaan onderzoeken.

Datum

13 juni 2016

Onze referentie

5069277

VGS is verbaasd over het gegeven dat weinig scholen voor het predicaat 'goed' gaan.

De inspectie heeft hier op dit moment nog geen oordeel over. De verwachting is dat dit gaat groeien de komende jaren.

VGS blz. 18 terminologie in de tekst

De rol van het bestuur verandert in het onderzoek..... Het bestuur is daarmee dus object van onderzoek.

Het probleem zit in het woordje "van". Ook hier weer de zorg om vrijwillige besturen. Het zou erg helpen als hierover wat op papier zou komen.

De inspectie probeert toezicht vorm te geven dat haalbaar is, ook voor eenpitters. Uiteraard kan de professionaliteit van een bestuur een probleem zijn en wordt er veel gevraagd van besturen. Het is aan de organisaties om besturen hierin te ondersteunen en te adviseren.

Blz. 10

Omdat we, met name in het primair onderwijs, breder kijken en meer aspecten scherper in beeld krijgen, houden we rekening met een lichte stijging van het aantal besturen/scholen/opleidingen dat we onvoldoende beoordelen, mede vanwege de directe koppeling van het waarderingsskader en de oordeelsvorming aan de wet.

De VGS vindt deze tekst verwarrend.

De inspectie antwoordt dat de standaard onvoldoende wordt als een van de deugdelijkheidseisen niet voldoende is. De wet is hierin strakker geworden.

DS. G.H. Kerstencentrum/VBSO: uit het rapport blijkt dat 30% vindt dat de inspectie geen bijdrage heeft geleverd aan de kwaliteit.

De inspectie vindt dat op zich geen probleem, want dan hebben de besturen goed zicht op hun eigen kwaliteit.

De deelnemers worden bedankt voor hun inbreng.

5. Rondvraag en sluiting

AOC Raad wil graag onder de aandacht brengen dat toen de huidige minister aantrad het verminderen van de administratieve last hoog op de agenda stond. Het lijkt alsof de administratieve last weg is, maar het tegendeel is waar. Denk onder andere aan veiligheid en de wet op de privacy. Dit vermindert de kwaliteit van de bevraging.

Datum

13 juni 2016

Onze referentie

5069277

De inspectie herkent niet dat het onderwerp niet op de agenda staat en benadrukt dat dit zeker onze aandacht heeft.

De voorzitter dankt de deelnemers voor het goede gesprek.